

Pracovný materiál Kancelárie Rady na rokovanie Rady dňa 5. 4. 2023

Správa o kontrole dodržiavania povinností podľa zákona č. 264/2022 Z. z.

Podnet týkajúci sa nelegálneho obsahu č.: AO-RPMS/2023/00370

Predmet podnetu: príspevok na platforme Facebook

Subjekt: Meta Platforms Ireland Limited

Na základe záverov uvedených v správe Kancelária Rady pripravila nasledujúce uznesenie:

Návrh uznesenia:

Rada pre mediálne služby (ďalej len „Rada“) ako orgán príslušný podľa § 109 ods. 1 až 4 a § 110 ods. 2 písm. e) zákona č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách (ďalej len „zákon č. 264/2022 Z. z.“) postupom podľa § 151 zákona č. 264/2022 Z. z. preverila podnet týkajúci sa nelegálneho obsahu evidovaný pod č. AO-RPMS/2023/00370 a z dôvodu, že je nepreskúmateľný z iných dôvodov podnet týkajúci sa nelegálneho obsahu podľa § 150 ods. 7 písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z. **odkladá.**

Úloha:

Kancelária Rady oznámi podávateľovi podnetu týkajúceho sa nelegálneho obsahu výsledok preverenia podnetu.

T: 17. 4. 2023

Z: AO

Kancelária Rady pre mediálne služby

Pracovný materiál Kancelárie Rady na rokovanie Rady pre mediálne služby
dňa 5. 4. 2023

Podnet na preverenie č.: AO-RPMS/2023/00370 zaevidovaný dňa 23.2.2023
Podávateľ: fyzická osoba
Predmet podnetu: príspevok na platforme Facebook
Dátum poskytnutia obsahu: -

Služba: Facebook
Subjekt: Meta Platforms Ireland Limited

Dátum: 28.3.2023

OBSAH PODNETU:

Odôvodnenie podnetu: „Napĺňa znaky trestného činu popierania a schvaľovania holokaustu, zločinov politických režimov a zločinov proti ľudskosti, trestného činu hanobenia národa, rasy a presvedčenia alebo trestného činu podnecovania k národnostnej, rasovej a etnickej nenávisti“

Popis nahlásenia obsahu platforme: „myslím si, že takýto komentár Miroslav Horňák: "To bude isto Romale" k tomu, že niekto spáchal trestný čin, je ukážkový prípad rasistického prejavu, ktorý úžasný facebook nadšene necháva online ako "nezávadný"
“

Kancelária si od podávateľa dňa 3. 3. 2023 vyžiadala doplnenie informácií potrebných k analýze potenciálne nelegálneho obsahu. Ku dňu 7. 3. 2023 podávateľ poskytol odpoveď: „... info o nahlásení už žiaľ nemám, vyhadzuje to v okne facebooku hlásenie "error state", ale pokiaľ si dobre spomínam, prišla iba odpoveď niečo v zmysle, že nemajú kapacity sa teraz takýmto dačím zaoberať...“.

URL adresa namietaného obsahu:

https://www.facebook.com/refreshersk/posts/pfbid0UHZRzTqkmyEnSaFSJD1V7VJwjqTtRkM2d6McSzBHnwP1FnStwZgR3UEmejFMagvNI?comment_id=930541564792554

PRÁVNE VÝCHODISKÁ POSUDZOVANIA

Zákon č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách:

§ 13 Vymedzenie obsahovej služby

(1)

Obsahová služba je služba určená na príjem verejnosťou koncovému užívateľovi alebo inému užívateľovi, ktorej obsah zostavuje jej poskytovateľ vo vlastnom mene a na vlastnú zodpovednosť, či už z vlastnej iniciatívy, alebo na základe požiadaviek užívateľa a

a) vo vnímateľnej podobe tento obsah tvoria časovo usporiadané zvukové, obrazové alebo audiovizuálne komunikáty alebo štruktúrované textové informácie (lineárne mediálne služby), najmä programová služba,

b) vzniká ako poskytovateľom zostavená ponuka zvukových, obrazových alebo audiovizuálnych komunikátov alebo štruktúrovaných textových informácií, ku ktorým poskytovateľ služby umožňuje prístup užívateľovi jednotlivo alebo spoločne vo forme súboru obsahov (nelinéarne mediálne služby), najmä audiovizuálna mediálna služba na požiadanie a elektronický programový sprievodca,

c) vzniká ako poskytovateľom zostavená ponuka obsahových služieb podľa písmena a) alebo b), ku ktorým poskytovateľ obsahovej služby umožňuje prístup užívateľovi jednotlivo alebo spoločne vo forme súboru služieb (súborné mediálne služby), najmä retransmisia programových služieb a multiplex, alebo

d) je ďalším nezmeneným verejným prenosom multiplexu alebo jeho časti poskytovaným inou osobou ako pôvodným poskytovateľom multiplexu.

(2)

Obsahovou službou je aj platforma na zdieľanie obsahu, najmä platforma na zdieľanie videí.

§ 151 ods. 2: *Nelegálnym obsahom sa na účely tohto zákona rozumie obsah, ktorý*

- a) napĺňa znaky detskej pornografie alebo extrémistického materiálu,*
- b) podnecuje ku konaniu, ktoré napĺňa znaky niektorého z trestných činov terorizmu,*
- c) schvaľuje konanie, ktoré napĺňa znaky niektorého z trestných činov terorizmu, alebo*
- d) napĺňa znaky trestného činu popierania a schvaľovania holokaustu, zločinov politických režimov a zločinov proti ľudskosti, trestného činu hanobenia národa, rasy a presvedčenia alebo trestného činu podnecovania k národnostnej, rasovej a etnickej nenávisti.*

§ 151 ods. 3: *Podnet týkajúci sa nelegálneho obsahu musí obsahovať odôvodnenie, prečo môže predmetný obsah predstavovať nelegálny obsah, a musí byť z neho zrejmé, o aký konkrétny obsah ide. Podnet týkajúci sa nelegálneho obsahu musí obsahovať aj dátum poskytnutia obsahu a názov platformy na zdieľanie obsahu alebo obsahovej služby nevyžadujúcej oprávnenie podľa tohto zákona, najmä elektronickej periodickej publikácie, spravodajského webového portálu alebo agentúrneho servisu, v rámci ktorých bol nelegálny obsah poskytnutý.*

§ 150 ods. 7 písm. b): *„Regulátor podnet na preverenie odloží, ak podnet na preverenie neobsahuje povinné náležitosti alebo je nepreskúmateľný z iných dôvodov“*

ANALÝZA – stanovisko Kancelárie Rady pre mediálne služby:

Pri posudzovaní možného výskytu nelegálneho obsahu vychádza Rada z citovaných ustanovení zákona č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách, pričom definícia pojmu „nelegálny obsah“ je odvodená z definícií detskej pornografie, extrémistického materiálu, a ďalších ustanovení zákona č. 300/2005 Z. z. (Trestný zákon), ktoré vymedzujú znaky vyššie uvedených trestných činov.

Z uvedeného vyplýva, že Rada pre mediálne služby je oprávnená konať vo veci zamedzenia šírenia nelegálneho obsahu podľa § 152 zákona o mediálnych službách, v jej kompetenciách však nie je posudzovať kontroverzné, šokujúce či hanlivé tvrdenia a obsahy, ak zároveň nenapĺňajú definíciu nelegálneho obsahu – t. j. ak nenapĺňajú znaky detskej pornografie, extrémistického materiálu alebo trestných činov uvedených v § 152 ods. 2 zákona o mediálnych službách alebo posudzovať pravdivosť či opodstatnenosť takzvaných „konšpirácií“ či „konšpiračných teórií“, t. j. tvrdení/teórií, ktoré nie sú podložené vedeckými dôkazmi či inými faktami.

Zároveň však podľa § 110 ods. 3 písm. q) zákona o mediálnych službách patrí do pôsobnosti regulátora spolupracovať s on-line platformami na zdieľanie obsahu pri efektívnom, proporcionálnom a nediskriminačnom uplatňovaní pravidiel poskytovania ich služieb (tzv. komunitné štandardy alebo iný súbor zásad pre používateľov). Poskytovateľ obsahovej služby je pritom podľa § 152 ods. 8 zákona o mediálnych službách povinný poskytovať regulátorovi túto súčinnosť a na tento účel mu na vyžiadanie poskytovať informácie aj umožniť zriadenie prístupu k svojej službe tak, aby bol výkon týchto činností čo najefektívnejší.

Podávateľ namieta obsah – komentár pod statusom stránky REFRESHER na platforme Facebook, subjekt: ***Meta platforms ireland Limited, 4 Grand Canal Square, Dublin 2, D02 X525, Írsko***), ktorý podľa názoru podávateľa nabáda k rasovej nenávisti.

Kancelária sa daným podnetom zaoberala na základe ustanovenia **§ 151 ods. 3:** *Podnet týkajúci sa nelegálneho obsahu musí obsahovať odôvodnenie, prečo môže predmetný obsah predstavovať nelegálny obsah, a musí byť z neho zrejmé, o aký konkrétny obsah ide. Podnet*

týkajúci sa nelegálneho obsahu musí obsahovať aj dátum poskytnutia obsahu a názov platformy na zdieľanie obsahu alebo obsahovej služby nevyžadujúcej oprávnenie podľa tohto zákona, najmä elektronickej periodickej publikácie, spravodajského webového portálu alebo agentúrneho servisu, v rámci ktorých bol nelegálny obsah poskytnutý.

S ohľadom na predmet podnetu (údajné nenávisťné, rasistické prejavy voči Rómom) Kancelária posudzovala predmetný obsah na základe **§ 151 ods. 2 písm. d)** *Nelegálnym obsahom sa na účely tohto zákona rozumie obsah, ktorý napĺňa znaky trestného činu popierania a schvaľovania holokaustu, zločinov politických režimov a zločinov proti ľudskosti, trestného činu hanobenia národa, rasy a presvedčenia alebo trestného činu podnecovania k národnostnej, rasovej a etnickej nenávisti.*

Podávateľ namieta komentár užívateľa na platforme Facebook s tým, že komentár je „*typickou ukázkou rasistického prejavu*“. Zároveň uvádza, že takýto typ komentára platforma Facebook „*nadšene necháva online ako nezávadný*“.

Podávateľ následne na vyzvanie doplnil, že príspevok, nahlásil príslušnej platforme. Predmetný komentár mal podľa podania znieť: „*To bude isto Romale*“. Tento komentár mal byť podľa informácií od podávateľa uverejnený ako reakcia na príspevok s názvom: „*SPOLUŽIAKOM CHCEL ODSEKÁVAŤ HLAVY A VYHADZOVAŤ ICH Z OKNA*“, ktorý bol verejný na stránke REFRESHER na službe Facebook. Daný príspevok obsahuje spomínaný nadpis, titulný obrázok vytvorený spojením dvoch fotografií, pričom na prvej vidno troch príslušníkov policajného zboru a na druhej je pravdepodobne vyobrazená fotografia školy, na ktorej sa incident udial. Odkaz na článok je ďalej doplnený sprievodným textom: „*Iba 14-ročný Alex chcel vraždiť spolužiakov sekerou, teraz ho NAKA navrhla obžalovať. Na krku má závažné obvinenie*“. Zdrojový článok, ktorý tvorí príspevok na službe Facebook, je uverejnený na online médiu Refresher.sk, ktorý prevádzkuje spoločnosť REFRESHER Media s.r.o.

V čase vypracovania analýzy Kancelária zistila, že podávateľom uvedený URL link na predmetný komentár nie je funkčný, resp. nezobrazuje predmetný komentár, ale celkovú sekciu komentárov pod daným zdrojovým príspevkom. Pri monitoringu danej sekcie komentárov (celkovo 22 komentárov a odpovedí na komentáre) Kancelária nezaznamenala predmetný namietaný komentár v znení, ako uvádza podávateľ. Na základe tejto skutočnosti sa Kancelária domnieva, že predmetný komentár mohol byť už medzitým zo sekcie komentárov odstránený (samotným autorom alebo administrátorom stránky na platforme alebo platformou).

Z dôvodu vyššie uvedeného **Kancelária konštatuje, že nevie posúdiť či namietaný komentár predstavuje nelegálny obsah v zmysle ustanovení § 151 ods. 2.** Zároveň v rámci monitoringu ostatných komentárov v danej sekcie komentárov **Kancelária nezaznamenala obsah, ktorý by mohol predstavovať potenciálne nelegálny obsah v zmysle ustanovení § 151 ods. 2.**

Na základe vyššie uvedeného sa Kancelária v súlade s ustanovením **§ 150 ods. 7. písm. b):** „*Regulátor podnet na preverenie odloží, ak podnet na preverenie neobsahuje povinné náležitosti alebo je nepreskúmateľný z iných dôvodov*“ domnieva, že **daný podnet na preverenie je možné odložiť, nakoľko z dôvodu aktuálnej nedostupnosti predmetného komentára nie je možné vykonať analýzu namietaného obsahu.**

ZÁVER:

Na základe uvedeného, podľa ustanovenia **§ 150 ods. 7. písm. b) Zákona č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách** navrhujeme daný podnet na preverenie **odložiť**.